

SNB-útvár 8186 Plzeň,
schr.159.

Plzeň, 4.květen 1948.

Čís.jedn.2606/1948.

SNB-útvár 9600

Věc: Sopko Ivan, strážm.SNB,
Šubrt František, strážm.SNB a
Bastl Jan, strážm.SNB-použití
služební zbraně ve službě-hlášení.

Přílohy:8.

P r a h a .

Dodatkem ke zdejšímu telefonickému hlášení ze dne 24.4.1948 hlásím, že dne 23.4.1948 o 22.35 hod.použili strážmistři SNB Ivan Sopko, Jan Bastl a František Šubrt, všichni od SNB-utvaru Železná Ruda služebních střelných zbraní/:pušek:/v katastru obce Železná Ruda proti Aloisu Cafourkovi, při pokusu o ilegální přechod státních hranic z OSR do Německa, kteréžto použití zbraně bylo s výsledkem.

Při vyšetřování případu použití zbraně bylo zjištěno:

1./ Dne 23.4.1948 o 18.00 hod.nastoupil strážm.Ivan Sopko jako velitel hlídky obchůzkovou službu se strážm.Janem Bastlem, Františkem Šubrtem a Josefem Grosmanem.Uvedená hlídka měla předepsány jako objekty-vztažné body- 3 Most, 4 Pacola, 5 Debrník a sice od 18.00 hod. do 24.00 hod.

Téhož dne o 22.30 hod.přišla tato hlídka na poslední vztažný bod, t.j.Debrník,kde měla předepsanu"čekanou" a kde se hlídka na křižovatce pěti polních cest rozestavila tak, aby všechny cesty byly hlídkou přehlednuty a tak kontrolovány.Vzdálenost mezi jednotlivými členy hlídky byla 8-10 m.Asi po 10minutovém čekání upozornil strážm.Bastl /:čís.3:/ostatní členy hlídky na neznámou osobu, přicházející po polní cestě od lesa "Polom" /:čís.5:/V okamžiku, kdy strážm.Bastl na neznámou osobu upozorňoval, spatřil tohoto již také druhý člen hlídky strážm.Šubrt, který neznámou osobu nechal přijít na vzdálenost asi 20m, kdy tuto vyzval "Jménem zákona stůj, ruce vzhůru".Neznámá osoba odpověděla:"Proč bych dával ruce vzhůru, když jsem nic neukradl".Okamžitě byl strážm.Šubrtem opětovně vyzván jménem zákona, na což neznámý reagoval pouze tím, že počal prchatí po cestě zpět směrem k lesu "Polom".Strážm.Šubrt popoběhl za neznámým asi 10 kroků, kdy se zastavil a vypálil za prchajícím/:čís.6:/na vzdálenost asi 30-40 m jednu ránu z pušky, přičemž mířil na spodní okraj cíle.Neznámy ihned palbu proti hlídce opětoval tím, že vystřelil proti ní jednu ránu z pistole a pokračoval v útěku neznámým směrem.Krátce po výstřelu neznámým a na předchozí upozornění velitele hlídky, že prchající je ozbrojen a střílí z pistole, vystřelil za prchajícím též jednu ránu z pušky strážm. strážm.Bastl /:čís.8:/ a sice na vzdálenost asi 55 m.Mezitím snažil se velitel hlídky, strážm.Sopko, na předchozím vydání rozkazu k palbě členům hlídky neznámému nadběhnouti a běžel po louce pod uvedenou polní cestou ve směru útěku neznámého muže, při čemž se kryl za postavené a kubických metrech složené dříví.Když se přiblížil již asi na vzdálenost 30-35 m /:čís.9:/opřel si pušku o složené dříví, zamířil a vystřelil za prchajícím jednu ránu z pušky.Protože neznámý v útěku pokračoval, pronásledoval strážm.Sopko prchajícího dále a když byl konečně již skoro na stejné úrovni s prchajícím/:čís.13 a 14:/vyzval tohoto slovy"Stůj".Neznámý se okamžitě zastavil a vzápětí se střílil z pistole do hlavy a skácel se k zemi.Strážm.Sopko pak z opatrnosti zaskočil na strom stojící u cesty, odkud s použitím kapesní svítky zjistil, že neznámý je skutečně zraněn, neboť viděl, že krvácí na hlavě.

Přiskočil pak k němu a protože se neznámý asi ve smrtelném zápase neustále a prudce zmítal, vytrhl mu strážm. Sopko z opatrnosti pistoli z pravé ruky a po příchodu ostatních členů hlídky, byla zraněnému poskytnuta strážm. Bastlem první pomoc tím, že mu byla obvazem ze služebního obvazového balíčku obvázána krvácející rána na hlavě. Neznámý však krátce po ošetření přestal projevovat známky nějakého života, což zjistil i strážm. Šubertem povolaný lékař MUDr. Pejša ze Železné Rudy, který byl na místo dopravem s použitím služebního vozidla zást. velitele SNB-útvary 7886 Nýrsko během 20 minut a který u zraněného konstatoval již jen smrt zastřelením do pravého spánku.

Mrtvola neznámého byla ponechána na místě a střežena až do příchodu soudní komise krajského soudu v Klatovech, která se na místo dostavila dne 24.4.1948 o 14.30 hod. a kterou bylo za součinnosti členů OKÚ z Klatov zjištěno, že se jedná o Aloise Cafourka, nar. 19.6.1897 v Obříství, s.o. Mělník, posledně bytem v Jiricích, čp. 41, s.o. Brandýs n/L., který však již dříve, neznámě přesně kdy překročil státní hranice z ČSR do Německa a dle nalezených dokladů, v německé řeči psaných, bylo zjištěno, že obdržel za účelem návštěvy známých propustku, přešel však ilegálně znovu stát. hranice z Německa do ČSR, odkud po nákupu nejrůznějších potravin, cigaret a pod. se vracel zpět do Německa. Uvedenou soudní komisí bylo zjištěno, že Cafourek utrpěl kromě sm. sl. rány do pravého spánku ještě jednu ránu a sice v levém boku, způsobenou nábojem z vojenské pušky. Vyšetřováním se však nepodařilo zjistit, který z členů hlídky, používších zbraně Cafourek zasáhl. Dle posudku soudní komise, resp. soudního znalce MUDra Ctimíra Nohejla nebylo však zranění způsobené střelou některého z členů hlídky smrtelné, bylo však označeno jako těžké, neboť náboj zasáhl levou kost kyčelní, pronikl částečně dutinou břišní a měl výstřel v levé části tříselné.

2./ Členové hlídky byli protokolárně vyslechnuti a jejich protokolární výpovědi se připojují.

3./ Hlídka sestávající z velitele hlídky, strážm. Ivana Sopko, Brantiška Šuberta, Jana Bastla a Josefa Grosmana byla ve službě, řádně vystrojena a vyzbrojena. Pro nedostatek samopalů, byla tato hlídka vyzbrojena jen puškami. Služebních zbraní bylo v daném případě použito podle ustanovení § 19 zák. č. 149/47 Sb. a § 65 služ. instrukce, odst. 1 a 4 a to oprávněně.

4./ a. Strážm. Šubert a strážm. Sopko před použitím zbraní použili proti procházejícímu mírnějších prostředků, t.j. vyzváním procházejícího "Jménem zákona" k zastavení, kteréžto výzvy však nebylo uposlechnuto. Neznámý byl pronásledován a když hrozilo nebezpečí, že se mu podaří docílití lesa, kde by další pronásledování následkem panující husté mlhy nemělo kladného výsledku, bylo k zamezení dalšího prochání použito střelné zbraně. Protože pak procházející na palbu hlídky reagoval rovněž palbou, bylo použito střelné zbraně proti procházejícímu ještě dvakrát, aby jeho útěk jako nebezpečného zločince byl zmařen.

b./ zraněnému byla poskytnuta první pomoc strážm. Bastlem s použitím služebního obvazového balíčku. Velitel hlídky zařídil okamžitě vyrozumění jak lékaře, tak i velitele SNB-útvary Železná Ruda. Přivolaný lékař však zjistil u Cafourka již jen smrt, která nastala sebevraždou zastřelením.

c./ zbraně bylo použito po vojensku na vzdálenost v prvním případě 30-40 m, ve druhém asi 55m a ve třetím případě asi 30-35 m. Při každém užití zbraně bylo mířeno na spodní okraj cíle, t.j. na nohy. Okolnost, že procházející byl zasažen do levého boku lze vysvětliti nerovným terénem, příp. okamžitým sehnutím procházejícího v okamžiku výstřelu. Život jiných osob nebyl ohrožen, neboť místo jest neobyčleno a při použití zbraně nebylo na místě žádných jiných svědků.

5./ Použití zbraně považují za oprávněné, ježto v daném případě bylo postupováno podle ustanovení § 19 zák.č.149/47 Sb. a § 65 služ. instrukce, odst.1 a 4. Konečně oprávněnost použití zbraně odůvodňují okolností, že k němu došlo v době mimořádných opatření na západní státní hranici, vzdálené od místa použití zbraně asi 600m.

6./ Výpis ze staniční služební knihy, služební knížky velitele hlídky, strážm. Ivana Sopko, jakož i protokolární výpovědi členů hlídky a soudní nález o místním ohledání a slyšení znalců krajského soudu v Klatovech k hlášení připojují.

7./ Situační náčrtek místa s přesným označením míst, odkud bylo střeleno jednotlivými členy hlídky a prochajícím se rovněž k hlášení připojuje.

Alois Cafourek byl na základě povolení vydaného prokurátorem krajského soudu JUDrem Vrbou odvezen do márnice v Železné Rudě, dne 26.4.1948 převezen vlastní dcerou do Kostelce n/L, kde byl dne 27.4.1948 na místním hřbitově pohřben.

Veškeré osobní doklady Aloise Cafourka, potraviny, cigarety, peníze a pod., které byly u zastřeleného nalezeny, jakož i opakovací pistole Steyer č.85840 A, ráže 6.35mm s níž Cafourek spáchal sebevraždu byly tomuto odebrány OKÚ Klatovy k dalšímu zařizení, t.j. odevzdání příslušnému soudu.

Hlášení se předkládá přímo SNB-HV a SNB-útv. 9600 Praha.

Velitel útvaru:
mjr. S u k

1050

SNB - útvar 9600 - Praha 79	
poštovní známka 4c.	
v Praze dne - 7. V. 1948	
číslo 471/42	
Gram. 8	Ref.

ARCHIV BEZPEČNOSTI

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 105